

Accountantsverslag

Gemeente Nieuwkoop

Boekjaar 2022

CONCEPT

Aan de gemeenteraad van de
gemeente Nieuwkoop
Teylersplein 1
2441 LE Nieuwkoop

ONDERWERP:

Accountantsverslag 2022

KENMERK:

Concept versie d.d. 29 juni 2023

Geachte leden van de gemeenteraad,

In overeenstemming met de opdracht tot de controle van de jaarrekening 2022 van gemeente Nieuwkoop, zoals overeengekomen in onze opdrachtbevestiging d.d. 30 september 2022, bieden wij u hierbij het accountantsverslag aan.

Het accountantsverslag bevat bevindingen en conclusies die naar aanleiding van onze werkzaamheden naar voren zijn gekomen. De bevindingen in dit verslag zijn besproken met de portefeuillehouder financiën en een afvaardiging van de ambtelijke organisatie.

Wij hebben onze controle nog niet volledig afgerond. De volgende punten staan nog (deels) open:

- Review op ons dossier door een externe toetser.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zijn graag bereid de inhoud van deze rapportage nader toe te lichten.

Hoogachtend,
Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Ondertekening alleen in definitieve versie

drs. J.M.A. Drost RA
Partner Audit

Inhoudsopgave

Bestuurlijke
samenvatting

Opdracht, scope
en uitkomsten

Belangrijkste
bevindingen

Financiële
positie

Bevindingen
interne
beheersing

Overige
onderwerpen

Bijlagen

Bestuurlijke samenvatting

Bestuurlijke samenvatting

	Wij zijn voornemens bij de jaarrekening 2022 een goedkeurende verklaring te verstrekken voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid. Dit is onder voorbehoud dat uit de review van de externe toetser geen bevindingen uitkomen. De ongecorrigeerde verschillen blijven onder de goedkeuringstoleranties.
	Het jaarverslag is cf. NV COS 720 is verenigbaar met de jaarrekening en voldoet aan de laatste actuele voorschriften.
	Het Besluit Begroting en Verantwoording is in alle opzichten nageleefd in 2022.
	Inzake de kosten jeugdwet en de Wmo steunt de gemeente (deels) op productieverantwoordingen van zorgaanbieders die zijn voorzien van een controleverklaring en finale afrekeningen. Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden en de ontvangen controleverklaringen resteert inzake de kosten Jeugdwet en Wmo inclusief de PGB's een onzekerheid van € 67.500. Dit pas ruim binnen de toleranties.
	Uit onze controle met betrekking tot ons oordeel ten aanzien van de getrouwheid blijken geen ongecorrigeerde fouten. Wij hebben ten aanzien van de financiële rechtmatigheidscontrole een aantal aanbestedingsfouten die wij, op basis van de rapporteringstolerantie, aan u moeten rapporteren. De omvang van de onrechtmatige aanbestedingsfout bedraagt € 0,8 miljoen (2021: € 0,8 miljoen).
	Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2022 in overeenstemming is met de Wet normering topinkomens (WNT) en dat de jaarrekening 2022 van de gemeente Nieuwkoop voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.
	Wij hebben geen controleverschillen (fouten en/of onzekerheden) in de verantwoorde informatie in de SiSa-bijlage geconstateerd.

Bestuurlijke samenvatting

	Het boekjaar 2022 sluit met een financieel resultaat van € 4,3 miljoen (voordelig). De totale vermogenspositie van de gemeente Nieuwkoop bedraagt € 65,6 miljoen (2021: € 59,0 miljoen) met een solvabiliteitsratio van 51% (2021: 48%). De vermogenspositie is dan ook goed te noemen. Het college concludeert in de paragraaf weerstandvermogen en risicobeheersing dat de weerstandscapaciteit met 4,4 uitstekend is.
	Gevolgen oorlog Oekraïne: Inflatie en energiecrisis heeft voor 2022 een belangrijke invloed op uw gemeente. De uitgaven hiervan worden grotendeels verantwoord in de daarvoor bedoelde SiSa-regelingen. Wij hebben hierin geen afwijkingen of fouten geconstateerd.
	1 januari 2023 is het boekjaar gestart waarop de gemeente voor het eerst dient te rapporteren in het kader van de Rechtmatigheidsverantwoording. Wij constateren dat de gemeente Nieuwkoop voldoende voorbereidingen heeft getroffen.
	Wij hebben geen begrotingsoverschrijdingen geconstateerd.
	Het jaarrekeningproces verliep moeizaam vanwege een matige aanlevering van stukken. Dit heeft geleid tot een inefficiënte controle en een langere doorlooptijd. De late aanlevering van stukken van derden (Participe, Alphen a/d Rijn en Holland Rijnland) heeft tevens geleid tot verdere vertragingen in onze controle.

Opdracht Scope en uitkomsten

Opdracht, scope en uitkomsten

Reikwijdte van de controle

De jaarstukken van uw gemeente bestaan uit:

- Het jaarverslag (programmaverantwoording + paragrafen).
- De jaarrekening.
- Bijlagen.

Met de opdrachtbevestiging van d.d. 30 september 2022 heeft u ons opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2022. De reikwijdte van onze controle staat omschreven in deze opdrachtbevestiging. Er is gedurende het verloop van de controle geen sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle. Voor een nadere toelichting verwijzen wij tevens naar door ons uitgebrachte controleplan.

Overzicht toleranties

De materialiteit bij de uitvoering van onze controle is € 908.000. Deze materialiteit sluit aan op het door de gemeenteraad vastgestelde controleprotocol. Onze correcties zijn nog niet doorgevoerd in de jaarrekening. De verwachting is dat de materialiteit nog naar beneden wordt bijgesteld. Het risico bestaat hierdoor dat wij een te hoge materialiteit hebben gehanteerd en dat wij derhalve nog aanvullende werkzaamheden moeten uitvoeren.

	Grondslag	Bedrag
Goedkeuringstolerantie fouten	1% lasten inclusief toevoegingen reserves	€ 908.000
Goedkeuringstolerantie onzekerheden	3% lasten inclusief toevoegingen reserves	€ 2.724.000
Rapporteringstolerantie	Op basis van controleprotocol	€ 100.000

Kernpunten en significante risico's in de controle

Wij hebben voldoende en geschikte controle-informatie verkregen, onder andere met betrekking tot de volgende kernpunten van de controle:

- Rechtigheid aanbestedingen (verhoogd risico), hetgeen een standaard risico is voor een gemeente;
- Risico dat het management van de gemeente de procesafspraken doorbreekt, hetgeen een standaard risico is vanuit onze beroepsregels. Dit risico onderkennen wij ten aanzien van de afgrenzing van de kosten (verhoogd risico);
- Waardering van uw grondexploitatie (verhoogd risico);

Kernpunten en significante risico's in de controle (vervolg)

- WNT-verantwoording;
- Onrechtmatige en/of onnauwkeurige betalingen inkopen en uitkeringen.
- Prestatielevering bij persoonsgebonden budget bij zowel WMO als jeugdhulp;
- Prestatielevering van de jeugdzorg, de WMO en andere voorzieningen.

Uitkomsten

Bij de jaarrekening 2022 van de gemeente Nieuwkoop zijn wij voornemens een goedkeurende controleverklaring te verstrekken voor zowel getrouwheid als rechtmatigheid. Dit is wel onder voorbehoud dat uit de review van de externe toetser geen bevindingen uitkomen. Uit onze controle komen geen ongecorrigeerde getrouwheidsfouten naar voren. Wel zijn onzekerheden naar voren gekomen die betrekking hebben op de decentralisaties in het sociaal domein van in totaal € 67.500. Tot slot zijn er rechtmatigheidsfouten geconstateerd van in totaal € 0,8 miljoen als gevolg van het niet naleven van de richtlijnen met betrekking tot Europees aanbesteden.

Verslaggevingsrichtlijnen

Wij hebben de aanvaardbaarheid van de gehanteerde waarderingsgrondslagen, de consistente toepassing daarvan alsmede de duidelijkheid en volledigheid van de jaarverslaggeving beoordeeld. Uw gemeente heeft gedurende 2022 geen wijzigingen doorgevoerd in de keuze of de toepassing van belangrijke verslaggevingsgrondslagen. Wij concluderen dat de gehanteerde waarderingsgrondslagen aanvaardbaar zijn en dat de toepassing daarvan, samen met de in de jaarrekening opgenomen toelichtingen, een getrouw beeld geeft van de financiële positie van de gemeente.

Managementinzicht en schattingen

Schattingen op basis waarvan sommige jaarrekeningposten worden bepaald, zijn gebaseerd op inzichten van het management. Wij hebben de belangrijkste gehanteerde factoren en veronderstellingen beoordeeld op basis waarvan de afzonderlijke oordelen en schattingen zijn gevormd. Wij hebben vastgesteld dat dit aanvaardbaar is in het kader van de jaarrekening als geheel.

Opdracht, scope en uitkomsten

Fraude risico's en continuïteit

Onze controleverklaring over boekjaar 2022 bevat voor het eerst een verplichte paragraaf over onze werkzaamheden met betrekking tot fraude en een met betrekking tot continuïteit. Dit op basis van de gewijzigde beroepsregels voor accountants (NV-COS 700).

Hieronder wordt uiteengezet hoe de accountant bij de controle-aanpak inspeelt op risico's ten aanzien van fraude en continuïteit en worden de uitgevoerde werkzaamheden toegelicht. De mate van detail en de omvang van de rapportage over fraude en continuïteit in de controleverklaring hangen onder meer af van de onderkende risico's, de omvang en aard van de organisatie alsmede de bevindingen naar aanleiding van de werkzaamheden.

Fraude risico's

Op basis van onze kennis van de gemeente onderkennen wij de volgende fraude-risico's bij onze jaarrekeningcontrole:

Het risico dat het management maatregelen van interne beheersing doorbreekt

Het college of management bevindt zich in een unieke positie om fraude te plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken, die anderszins effectief lijken te werken. Een incentive van het management zou hierbij kunnen zijn om op die wijze een betere financiële situatie of prestatie te presenteren. Dit risico is inherent aan een overheidsorganisatie. Om dit frauderisico te ondervangen hebben wij de volgende werkzaamheden verricht:

- vaststellen dat de in de jaarrekening onder de kortlopende schulden verantwoorde nog te betalen kosten voldoende zijn onderbouwd met onderliggende documenten en betrekking hebben op het boekjaar 2022;
- analyseren en beoordelen van op basis van risicocriteria geselecteerde journaalposten en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht om de nauwkeurigheid van de geselecteerde journaalposten te controleren;
- analyse van andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt;
- analyseren en beoordelen van significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening om;
- doornemen van notulen van vergaderingen van het management, college en de raad.

Naast bovenstaande hebben wij, voor zover relevant voor onze controle, de opzet geëvalueerd en het bestaan vastgesteld van de beheersingsmaatregelen op organisatieniveau zoals het integriteitsbeleid, alsmede de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten, het maken van schattingen en het bewaken van projecten. Tevens hebben wij specifieke aandacht gegeven aan de toegangsbeveiligingen in het IT-systeem en de mogelijkheid dat hierin functiescheiding kan worden doorbroken. Wij zijn gedurende de gehele controle alert geweest op indicaties van (mogelijke) fraude.

Continuïteit

Als onderdeel van de vereisten voor de nieuwe controleverklaring hebben wij ook de continuïteitsveronderstelling getoetst. Wij hebben vastgesteld dat de gemeente Nieuwkoop een sluitende meerjarenbegroting heeft voor de jaren 2023 t/m 2025. Daarnaast geven de financiële kengetallen inclusief het weerstandsisico geen reden tot twijfel of de gemeente haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. De financiële positie van Nieuwkoop is goed.

Proces jaarrekeningcontrole

Tijdens de jaarrekeningcontrole hebben wij de samenwerking met de gemeente als redelijk ervaren. De initiële aanlevering van de stukken heeft tijdig plaatsgevonden, echter de kwaliteit van de aanlevering was niet altijd op orde. Ook de beantwoording van onze aanvullende vragen was niet altijd toereikend. Wij constateren dat dit niet wordt veroorzaakt door onwil, maar dat de kennis niet altijd paraat is binnen de organisatie. Met name de aanlevering inzake de bestemmingsreserves en de transitorische posten was van onvoldoende kwaliteit. Ook het aantal correcties die zijn doorgevoerd naar aanleiding van onze controle ligt een stuk hoger dan voorgaande jaren. De gemeente heeft wel belangrijke stappen gezet inzake de kwaliteit en toereikendheid van de spendanalyse. Dit was voorgaand jaar nog een tekortkoming.

Op het gebied van Sociaal Domein is de gemeente afhankelijk van getekende stukken door derden. Hiervan hebben wij vastgesteld dat de aanlevering uitermate laat is. Inmiddels zijn alle stukken ontvangen.

Overall gezien heeft dit geleid tot een inefficiënte controle en is de doorlooptijd van de controle langer geweest dan initieel was ingeschat.

Belangrijkste bevindingen

Grondexploitaties

Algemeen

Voor de jaarrekening 2021 was de oorlog in de Oekraïne een zogenoemde 'gebeurtenis na balansdatum'. In de jaarrekening over boekjaar 2022 moet voor het eerst rekening gehouden worden met de effecten hiervan. Zowel de directe als indirecte gevolgen (stijgende energieprijzen en inflatie) kunnen grote gevolgen hebben.

De waardering van de grondexploitaties is gebaseerd op diverse schattingen en aannames. De complexiteit in de projectontwikkeling omvat de volgende risico's:

- De vraag naar (betaalbare) woningen is fors hoger dan het aanbod.
- Stijgende energie- en grondstofprijzen.
- Krapte op de arbeidsmarkt.
- Stikstofproblematiek.
- Verduurzamingsopgave.
- Stijgende rente.
- Macro-economische factoren zijn minder stabiel.

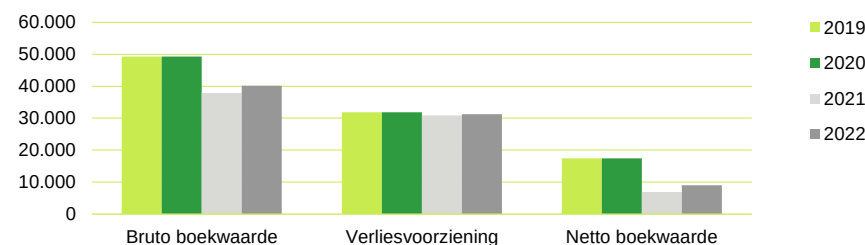
De hogere onzekerheid en volatiliteit in de gehanteerde aannames kan doorwerken in het verwachte eindresultaat en de waardering van uw grondexploitaties. Deze hogere mate van onzekerheid maakt het belangrijker om een adequate toelichting op te nemen in de jaarrekening.

Wij hebben het proces rondom de totstandkoming van de waardering in opzet en bestaan getoetst en aanvullend gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd. Wij achten de waardering en de toelichting op de schattingsonzekerheden aanvaardbaar en vinden de veronderstellingen redelijk.

Boekwaarde

Hieronder hebben wij de ontwikkeling van uw grondexploitatie gedurende de afgelopen vier jaar weergegeven.

Grafiek ontwikkeling grondexploitaties (x € 1 miljoen)

Ten opzichte van 31 december 2021 is de boekwaarde van de post grondexploitatie gemuteerd met € 2,0 miljoen. De mutatie van de boekwaarde per 31 december 2022 is als volgt samen te vatten:

(x € 1.000)	2022	2021
Boekwaarde per 1 januari	6.946	17.442
Investerings	5.671	3.781
Grondverkoop	-6.456	-16.534
Winst- / verliesneming	2.226	860
Rubricering van / naar de materiële vaste activa	939	466
Mutatie verliesvoorziening nadelige saldi	-351	932
Boekwaarde per 31 december	8.975	6.946

Grondexploitaties

Risico-inventarisatie per project (schattingsonzekerheden)

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het college belangrijke schattingen en licht deze toe in de jaarrekening. De belangrijkste schatting ziet toe op de waardering van het onderhanden werk. Wij hebben hieronder van de belangrijkste projecten de schattingsonzekerheid met betrekking tot jaarrekening 2022 beoordeeld. Verder zijn de projecten De Verwondering en Ter Aar Vernieuwd Verbonden in 2022 afgesloten.

Project	Schattingsonzekerheid	Beoordeling	Toelichting
Noordse Buurt		Evenwichtig	Project is nagenoeg afgerond. Voor het negatieve resultaat ad € 29,6 miljoen is door de gemeente een verliesvoorziening gevormd. Schattingsonzekerheid schatten wij laag in.
Schoterhoek II		Evenwichtig	In 2022 zijn 5 kavels verkocht. De resterende 5 kavels zullen in 2023 worden uitgegeven en worden onderbouwd door koop- en reserveringsovereenkomsten. Verder is een tussentijdse winst genomen van circa € 0,2 miljoen. Voor nu achten wij de schattingsonzekerheid als laag.
Buytenwech-Noord		Evenwichtig	Met het oog op de jaarrekening is de schattingsonzekerheid laag. Er is sprake van een positief verwacht resultaat van € 1,8 miljoen (2021: € 1 miljoen) waardoor er geen sprake is van een voorliesvoorziening. Verder zijn er nog geen grondverkopen geweest, waardoor tussentijdse winstneming nog niet is toegestaan. De kosten en opbrengsten moeten nog wel grotendeels gerealiseerd worden. De uitgiftes staan gepland vanaf 2024.
Lindelaan		Evenwichtig	Project is in 2022 geopend. Het project heeft een korte looptijd en de omvang van het project is beperkt waardoor de schattingsonzekerheid relatief gering is. Voor de opbrengsten is reeds een overeenkomst afgesloten met een projectontwikkelaar, waardoor er geen onzekerheid meer is over de opbrengsten. Het verwacht verlies wordt ingeschat op € 0,5 miljoen waarvoor een voorziening is gevormd in de jaarrekening. Dit wordt met name veroorzaakt doordat het project bestaat uitsluitend uit sociale en goedkope woningen.
Teylerspark II		Evenwichtig	Project is in 2022 geopend, waardoor de boekwaarde relatief laag is (€ 503.000). Het project heeft een korte looptijd en de omvang van het project is beperkt waardoor de schattingsonzekerheid relatief gering is. Het verwacht resultaat wordt ingeschat op € 0,5 miljoen positief. Verder zijn nog geen grondverkopen gerealiseerd.
Tochtpad Noordeinde		Evenwichtig	Project is in 2022 geopend, waardoor de boekwaarde relatief laag is (€ 660.000). Tegen het bestemmingsplan loopt momenteel een beroepsprocedure bij de Raad van State. Het project heeft een negatief resultaat van circa € 1,2 miljoen waarvoor in de jaarrekening een voorziening is gevormd. Ook dit project bestaat uitsluitend uit sociale en goedkope woningen. Schattingsonzekerheid kwalificeren wij als midden.
 Laag Midden Hoog			

Grondexploitaties

De parameters voor de grondexploitaties

De waardering van uw grondexploitaties is voor een groot deel afhankelijk van de gemaakte schattingen. Om inzicht te krijgen in de financiële risico's stelt de gemeente exploitatieoverzichten op waarin schattingen zijn opgenomen. Aan deze schattingen liggen diverse parameters en uitgangspunten ten grondslag. Wij hebben de door gemeente Nieuwkoop gehanteerde uitgangspunten en parameters getoetst.

Kostenstijging

De gehanteerde parameter voor de kostenstijging is 5% voor boekjaar 2023 en ligt in lijn met het parameteradvies van Metafoor. Op basis hiervan achten wij deze parameter evenwichtig.

Opbrengstenstijging

De gemeente rekent met de volgende opbrengstenstijgingen voor de volgende categorieën:

Jaar	Woningen	Bedrijven
2023	0%	0%
2024 – 2025	0%	0%
2026 ev	1,6%	1,6%

Op basis van het parameteradvies van Metafoor achten wij deze parameter evenwichtig ingeschat.

Rente

Het college rekent binnen de huidige grondexploitaties met een toekomstige rekenrente van 0,52% (2021: 1,15%). De rekenrente is gebaseerd op de huidige leningenportefeuille van gemeente Nieuwkoop. Deze grondslag is in overeenstemming met de notitie grondexploitatie en de bepaling in de notitie rente van de commissie BBV. Wij achten deze parameter evenwichtig.

Disconteringsvoet

De disconteringsvoet die moet worden gehanteerd in de berekening van de contante waarde ten behoeve van het treffen van een verliesvoorziening voor negatieve grondexploitaties is door de commissie BBV voor alle gemeenten gelijkgesteld aan het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor inflatie binnen de Eurozone (2%). Dit percentage is door de gemeente correct toegepast, waardoor wij deze parameter kwalificeren als evenwichtig.

Parameters	MPG 2022	MPG 2021	Schatting 2022	Schatting 2021
Kostenstijging	3,0%-5,0%	3,0%-4,0%	●	●
Opbrengstenstijging	0%	2,0%-3,0%	●	●
Rente	0,52%	1,15%	●	●
Disconteringsvoet	2,0%	2,0%	●	●

Legenda status:

- = evenwichtig
- = optimistisch
- = voorzichtig
- = controleverschil

Schattingonzekerheden grondexploitaties

De huidige situatie en de onzekerheid over de toekomstige ontwikkelingen betekent een grote schattingonzekerheid op de verwachte realisatie van uw complexen. Bij een hoge mate van schattingonzekerheid is het passend om in de jaarrekening hierover een nadere toelichting op te nemen. Belangrijke elementen hierbij zijn:

- Het toelichten van de gehanteerde veronderstellingen.
- Een toelichting met de gehanteerde parameters.

Wij hebben vastgesteld dat de toelichting in de jaarrekening op pagina 143 – 144 in voldoende mate deze onzekerheden weergeeft.

Sociaal domein

Algemeen

De gemeente Nieuwkoop voert diverse regelingen uit in het sociaal domein waarbij taken veelal zijn ondergebracht bij derde partijen. Hieronder hebben wij een overzicht opgenomen van de belangrijkste onderdelen en door wie deze werkzaamheden uitgevoerd worden:

Onderdeel	Uitvoerder	Wijze van uitbesteding	Bepaling last boekjaar
Uitkeringen (Participatiewet)	Sociale Dienst Alphen a/d Rijn	Mandatering	Afrekening op basis van werkelijke lasten
Jeugdwet	Holland Rijnland	Delegatie	Afrekening op basis van werkelijke lasten
WMO	Participe	Delegatie	Vast bedrag (lumpsum)
PGB's	Sociale verzekeringsbank	Mandatering	Afrekening op basis van werkelijke lasten

WMO

De taken van de WMO zijn door de gemeente Nieuwkoop uitbesteed aan Participe en Tom in de Buurt. Met beide partijen is een lumpsum vergoeding afgesproken die contractueel is overeengekomen. De totale omvang van de kosten betreft een lumpsum vergoeding die contractueel is overeengekomen. Dientengevolge resteert geen onzekerheid.

Jeugdwet

De uitvoering van de jeugdzorg wordt uitgevoerd door Gemeenschappelijke Regeling Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland (hierna: Holland Rijnland). Holland Rijnland is derhalve verantwoordelijk voor de controle van de levering van de afgesproken zorg aan begunstigde in de regio Holland Rijnland.

Om deze taak goed uit te voeren heeft Holland Rijnland een controleprotocol opgesteld waarin de kaders voor de uit te voeren werkzaamheden van de accountant van de zorgaanbieders zijn vastgelegd. Hierin staat onder meer dat met de grote zorgaanbieders is afgesproken dat zij een controleverklaring verstrekken over de getrouwheid en rechtmatigheid van de kosten van jeugdzorg. Deze controleverklaringen zijn nodig om zekerheid te krijgen dat alle uitgevoerde zorg voor de juiste indicatie, voor de juiste prijs aan een inwoner van de regio Holland Rijnland is geleverd.

Op basis van de definitieve verantwoording van Holland Rijnland bedragen de totale kosten van de jeugdzorg circa € 5,2 miljoen (2021: € 5,9 miljoen). De accountant van Holland Rijnland heeft haar controle inmiddels afgerond en de definitieve verantwoording van Holland Rijnland is voorzien van een goedkeurende controleverklaring. Uit de verantwoording van Holland Rijnland blijkt een onzekerheid van 1,3% van de lasten. Dit leidt voor de gemeente Nieuwkoop tot een onzekerheid van € 67.500 (2021: € 101.000) welke tevens is opgenomen in bijlage B. Op basis van ons dossierreview bij de accountant van Holland Rijnland hebben wij geen bijzonderheden geconstateerd.

Sociaal domein

PGB's

De belangrijkste onzekerheid zit op de Sociale Verzekeringsbank (hierna: SVB). De SVB heeft zelf over 2022 geen goedkeurende verklaring bij de verantwoording PGB-stromen Jeugdwet en WMO ontvangen. Hierdoor is vanuit de SVB geen 100% zekerheid over de nauwkeurigheid en rechtmatigheid van de persoonsgebonden budgetten.

Ten aanzien van Wmo en jeugd wordt de prestatielevering van de PGB's door de gemeente vastgesteld tijdens herindicaties in de vorm van een PGB-evaluatieformulier. Wij hebben vastgesteld dat de prestatielevering voldoende is vastgesteld en gedocumenteerd, derhalve resteren er geen onzekerheden ten aanzien van de PGB's.

Uitkeringen (Participatiewet)

De participatiewet (inclusief Tozo) is uitbesteed aan de Sociale Dienst van de gemeente Alphen aan de Rijn. Door de accountant van de gemeente Alphen aan de Rijn is een goedkeurende controleverklaring afgegeven bij de SiSa-bijlage 2022 van de gemeente Nieuwkoop. De lasten uit hoofde van de participatiewet zijn derhalve getrouw en rechtmatig opgenomen in de jaarrekening van de gemeente Nieuwkoop.

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers

Tozo is uitbesteed aan de Sociale Dienst van de gemeente Alphen aan de Rijn. Door de accountant van de gemeente Alphen aan de Rijn is een goedkeurende controleverklaring afgegeven bij de SiSa-bijlage 2022 van de gemeente Nieuwkoop. De lasten uit hoofde van de Tozo zijn derhalve getrouw en rechtmatig opgenomen in de jaarrekening van de gemeente Nieuwkoop.

Inburgering

Inburgering is uitbesteed aan de Sociale Dienst van de gemeente Alphen aan de Rijn. Van gemeenten wordt verwacht dat zij in aanvulling op het bestaande M&O-beleid specifiek aandacht aan de Wet Inburgering 2021 besteden. Wij hebben nog geen contact gehad met de accountant van Alphen a/d Rijn en kunnen derhalve hierover nog niet rapporteren.

Energietoeslag

In 2022 is de nieuwe regeling Energietoeslag ingevoerd. Met deze regeling is geld beschikbaar gesteld als tegemoetkoming voor de hoge energielasten. Vanuit het Rijk heeft de gemeente een extra bijdrage ontvangen voor de Energietoeslag als onderdeel van de algemene uitkering, dit bedrag is als bate in de jaarrekening verwerkt.

Wij hebben aanvullende werkzaamheden verricht als gevolg van deze nieuwe regeling en vastgesteld dat de bestede middelen correct zijn verwerkt.

Overige bevindingen

Analyse afwijkingen t.o.v. beheerplannen

Voorgaand jaar hadden wij geconstateerd dat er voor de onderhoudsvoorzieningen wegen en civiele kunstwerken onderhoudsvoorzieningen significante afwijkingen waren tussen de gerealiseerde onderhoudslasten in de jaarrekening en de geraamde onderhoudslasten. Ook dit jaar hebben wij voor de onderhoudsvoorziening wegen vastgesteld dat de werkelijke onderhoudslasten beduidend lager liggen dan de geraamde onderhoudslasten. De gemeente heeft dit nader geanalyseerd. De oorzaak hiervan is dat de gemeente in de uitvoer achterloopt ten opzichte van de onderhoudswerkzaamheden zoals opgenomen in het onderhoudsplan. Een deel van de werkzaamheden ten aanzien van de Geerweg, Hazeweg en Stationsweg zijn doorgeschoven naar 2023. Dit is ook nader toegelicht in de paragraaf 'Onderhoud kapitaalgoederen'.

Inzake de onderhoudsvoorziening civiele kunstwerken is een groot deel van het achterstallig onderhoud van 2021 ingelopen. Dit heeft ertoe geleid dat de omvang van de voorziening beter aansluit met het beheerplan in vergelijking met voorgaand jaar.

Voorziening oninbare debiteuren

Ten aanzien van de voorziening van de oninbare SOZA debiteuren hanteert de gemeente jaarlijks een vast percentage van 50%. Dit percentage is gebaseerd op ervaringscijfers, echter een analyse hiervoor ontbreekt. Wij adviseren u om voor aankomend jaar een analyse uit te voeren waarin dit percentage is onderbouwd.

Reserve winstneming grexen

De bestemmingsreserve winstneming grexen is bedoeld om de tussentijdse winsten vanuit de grondexploitaties toe te voegen in deze bestemmingsreserve.

In voorgaande jaren werden de tussentijdse winsten pas bij de resultaatbestemming in jaar t + 1 verwerkt in de reserve nadat expliciet nog goedkeuring was gevraagd aan de raad. Voor systeemreserves is echter geen apart raadsbesluit vereist. Hierbij is het van belang dat de mutatie is verwerkt conform het doel waarvoor de bestemmingsreserve door de raad is gevormd. Het college heeft derhalve besloten om de tussentijdse winstneming over boekjaar 2022 reeds in de jaarrekening 2022 toe te voegen in de bestemmingsreserve en niet pas bij de resultaatbestemming in 2023. Dit is in de jaarrekening adequaat toegelicht. Wij hebben vastgesteld dat de mutaties zijn toegevoegd conform het doel waarvoor de bestemmingsreserve door de raad is gevormd.

Rechtmatigheid

Begrotingsrechtmatigheid

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2022, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd.

Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan de gemeenteraad, zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan de gemeenteraad van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat inbreuk wordt gemaakt op het budgetrecht van de raad.

Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota 2018 en addendum Kadernota rechtmatigheid 2021 en 2022 van de Commissie BBV.

In de toelichting op de staat van baten en lasten is door het college een analyse van de overschrijdingen opgenomen. De overschrijdingen zijn toereikend toegelicht en passen binnen het bestaande beleid of worden gecompenseerd door hogere baten binnen het programma. Het college stelt uw gemeenteraad voor genoemde overschrijdingen te autoriseren in het kader van de vaststelling van de jaarrekening 2022. Vooruitlopend hierop zijn wij hiervan reeds uitgegaan bij het vormen van ons oordeel over de (begrotings)rechtmatigheid.

Op programmaniveau hebben wij geen overschrijdingen op lastenniveau geconstateerd ten opzichte van de gewijzigde begroting.

Rechtmatigheid

Europese aanbestedingsrichtlijnen

In het kader van de rechtmatigheid van de jaarrekening 2022 is een controle uitgevoerd op de naleving van de (Europese) aanbestedingsrichtlijnen. Uit onze controle op de rechtmatigheid van de inkoop blijkt dat voor enkele gemeentelijke inkooptrajecten met een inkoopwaarde van in totaal € 843.000 niet de juiste procedure is gevolgd en we hebben dit bedrag daarom als rechtmatigheidsfout aangemerkt.

Dit wordt veroorzaakt doordat bij overschrijdingen van het drempelbedrag er ten onrechte niet conform het Europees regime is aanbesteed of doordat er sprake is van een uitzondering op de aanbestedingsregels zonder dat daar een adequate juridisch pleitbaar standpunt is ingenomen. Voor het inkoopdossier Pink Roccade heeft inmiddels een onderhandelingsprocedure zonder (voorafgaande) aankondiging plaatsgevonden conform artikel 2.32 lid van de Aanbestedingswet. De opdracht is december 2022 gepubliceerd via Tendered, waardoor de uitgaven vanaf boekjaar 2023 rechtmatig zullen zijn.

Om dit punt echt te borgen is het noodzakelijk een verplichtingenadministratie op te zetten waarbij digitaal de gehanteerde inkoopprocedure als stappenplan vast te leggen (omvang in tijd en bedrag alsmede gevolgde procedure). Hierdoor kan via het systeem getoetst worden of de procedure rechtmatig is en kan achteraf op basis van een analyse de risico dossiers beoordeeld worden in plaats van de nu tijdsintensieve spendanalyse. Dit zorgt gelijk voor een enorme stap in beheersing op een zeer omvangrijke financiële stroom en leidt tot een verbetering in het inzicht in de verwachte lasten in het boekjaar.

Financiering

In 2022 heeft uw gemeente geen nieuwe langlopende leningen afgesloten.

Ten aanzien van de naleving van de renterisiconorm, het kasgeldlimiet en de naleving schatkistbankieren merken wij op dat de gemeente Nieuwkoop zich aan de wettelijke normen heeft gehouden, zoals ook toereikend is toegelicht in de paragraaf financiering respectievelijk de jaarrekening.

Kredieten

Wij zijn nagegaan of de investeringen tot stand zijn gekomen binnen de grenzen van de door de gemeenteraad geautoriseerde kredieten. Wij constateren dat er geen overschrijdingen op investeringen aanwezig zijn ten opzichte van de gevoteerde kredieten.

Mutaties in de reserves

De mutaties in de reserves zoals opgenomen in de jaarrekening kunnen als volgt worden gespecificeerd:

(x € 1.000)	Gewijzigde Begroting	Jaarrekening	Verschil
Dotaties	8.088	10.277	-3.228
Onttrekkingen	8.539	8.017	517
Saldo mutaties in de reserves	451	2.260	-2.711

Uit onze controle inzake de mutaties in de reserves hebben wij geconstateerd dat in de financiële administratie meerdere mutaties in de reserves zijn geboekt zonder dat hier een raadsbesluit ten grondslag ligt. De basisregel is dat mutaties in bestemmingsreserve moeten zijn gedekt door een vóór het einde van het boekjaar genomen raadsbesluit. In beginsel zijn mutaties zonder onderliggend raadsbesluit onrechtmatig. Voor systeemreserves is geen apart raadsbesluit vereist. Hierbij is het van belang dat de mutatie is verwerkt conform het doel waarvoor de bestemmingsreserve door de raad is gevormd.

Alle geconstateerde afwijkingen zijn door de gemeente gecorrigeerd in de jaarrekening. Wel adviseren wij u om de interne beheersing rondom het nauwkeurig en tijdig verwerken van mutaties aan te scherpen bijvoorbeeld door het toepassen van een 4-ogen principe op de verwerking van mutaties.

Jaarverslag

Jaarverslag

In het jaarverslag worden de beleidsuitgangspunten en beleidsevaluaties zichtbaar. De paragrafen maken deel uit van het jaarverslag en vallen dus niet onder de controle van de jaarrekening. Primair object van de accountantscontrole (op grond van Artikel 213 van de Gemeentewet) is de jaarrekening, waaronder het overzicht van baten en lasten met toelichting en de balans met toelichting, zoals in de jaarstukken 2022 is opgenomen.

Voor de accountantscontrole onderzoeken wij het jaarverslag om vast te stellen of het jaarverslag verenigbaar is met de jaarrekening en geen materiële afwijkingen bevat en of het jaarverslag alle informatie bevat die op grond van de Gemeentewet en de Nederlandse Standaard 720 is vereist. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Wij hebben geen strijdigheden geconstateerd tussen de in het jaarverslag opgenomen informatie en het beeld van de jaarrekening en geen materiele afwijkingen gesignaleerd.

Verbonden partijen

Tijdens onze controle besteden wij specifieke aandacht aan de transacties met verbonden partijen van gemeente Nieuwkoop. In het kader van onze controle hebben wij vastgesteld dat:

- De (significante transacties met) verbonden partijen toereikend zijn toegelicht in de jaarrekening en paragraaf verbonden partijen.
- Geen sprake is van indicaties voor ongeautoriseerde significante transacties met verbonden partijen, welke indicaties geven voor fraude.
- Geen sprake is van indicaties dat de van toepassing zijnde wet- en regelgeving niet is nageleefd.

Hieronder zijn onze conclusies en aanbevelingen inzake het jaarverslag opgenomen:

Element jaarverslag	Onze waarneming
Vereisten BBV	Uw jaarverslag bevat de vereiste informatie op basis van artikel 24 lid 2, artikel 25 en 26 BBV.
Verenigbaar	Uw jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening.
Overeenstemming	Wij hebben vastgesteld dat de informatie in het jaarverslag overeenstemmen met de resultaten van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden.
Paragrafen	Alle verplichte paragrafen zijn opgenomen en zijn kwalitatief van voldoende niveau.
Paragraaf Verbonden Partijen	In de paragraaf Verbonden Partijen is voor zover mogelijk de definitieve financiële gegevens 2022 van de verbonden partijen vermeld.
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	De risico's zijn uitgebreid toegelicht in deze paragraaf.
Informatiewaarde	De toelichtingen zijn goed leesbaar en geven een adequate analyse tussen het uitgevoerde beleid en de financiële gevolgen.
Incidentele baten en lasten	De toelichting op de incidentele baten en lasten voldoet aan notitie 'Structurele en incidentele baten en lasten'.
Fraude	De gemeente heeft geen frauderisicoanalyse opgesteld. Daarnaast is in het jaarverslag niets opgenomen over frauderisico's. Wij adviseren u om voor aankomend jaar de belangrijkste frauderisico's te benoemen in het jaarverslag.

SiSa-bijlage en WNT

SiSa-bijlage

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022. De hierbij geconstateerde fouten en onzekerheden dienen op grond van het Bado in het verslag van bevindingen te worden opgenomen indien de navolgende rapporteringstolerantie per specifieke uitkering wordt overschreden:

- € 12.500 indien de omvangbasis kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is.
- 10% indien de omvangbasis groter dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1.000.000 is.
- € 125.000 indien de omvangbasis groter dan € 1.000.000 is.

Op grond van ons onderzoek hebben wij bij de specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.

De SiSa-bijlage dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli aanstaande elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. Door middel van een voorgeschreven tabel dienen wij te rapporteren over onze bevindingen ten aanzien van de in de jaarrekening opgenomen SiSa-bijlage.

In bijlage A bij dit rapport zijn deze bevindingen in de voorgeschreven tabel opgenomen. U kunt deze tabel hanteren ten behoeve van verzending naar het CBS.

WNT verantwoording

Als onderdeel van onze controle hebben wij de naleving van de Wet normering topinkomens (WNT) gecontroleerd. Op basis van deze wet zijn de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector en de uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen wettelijk gemaximeerd. Voor gemeenten geldt dat de gemeentesecretaris en de griffier als topfunctionaris worden aangemerkt. Beide topfunctionarissen zijn in loondienst en er hebben zich gedurende 2022 geen wijzigingen voorgedaan.

Voor topfunctionarissen geldt naast de maximering van de bezoldiging en eventuele uitkering wegens beëindiging van het dienstverband een publicatieverplichting in de jaarrekening. Deze publicatieverplichtingen geldt eveneens voor bezoldiging van niet-topfunctionarissen met een dienstbetrekking, indien hun bezoldiging het algemene bezoldigingsmaximum (naar rato van de omvang van het dienstverband) overschrijdt.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2022 niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

Wij willen benadrukken dat de naleving van de anticumulatiebepaling (het nagaan of topfunctionarissen van uw gemeente betrokken zijn bij andere organisatie c.q. nevenactiviteiten hebben welke onder de WNT vallen) overigens geen onderdeel uitmaakt van de controle van de accountant. De WNT-toezichthouders kunnen hier wel zelfstandig onderzoek naar doen en zo nodig handhavend optreden.

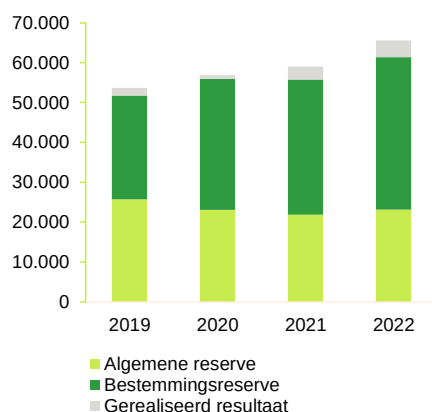
Financiële positie

Ontwikkelingen in de jaarcijfers

Verloop van het eigen vermogen van uw gemeente

Het eigen vermogen, inclusief het gerealiseerde resultaat, bedraagt per 31 december 2022 volgens de jaarrekening € 65,6 miljoen en heeft zich de afgelopen jaren als volgt ontwikkeld:

Grafiek ontwikkeling eigen vermogen (x € 1.000)

Van de totale reserves ter hoogte van € 65,6 miljoen is € 23,2 miljoen opgenomen als algemene reserve. Het saldo van deze reserve is ten opzichte van voorgaand jaar gestegen met € 1,3 miljoen. Per saldo is gedurende 2022 € 2,2 miljoen toegevoegd aan de reserves. Deze dotatie (ten laste van het resultaat) vormt samen met het totaal saldo van baten en lasten (€ 6,5 miljoen voordelig) het gerealiseerde resultaat van € 4,3 miljoen.

Analyse van het resultaat

Het resultaat voor mutaties in de reserves laat een positief saldo zien. Het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten bedraagt afgerond € 6,5 miljoen positief. In de begroting was rekening gehouden met een negatief resultaat van € 0,3 miljoen.

In de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening wordt in hoofdstuk 4 in hoofdlijnen een verklaring gegeven voor de afwijkingen ten opzichte van de begroting na wijziging. Als onderdeel van de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2022 wordt overzichtelijk aangegeven welke baten en lasten als incidenteel zijn aan te merken. Voor een nader gedetailleerd inzicht van de afwijkingen en de verklarende toelichting hierop verwijzen wij u naar de toelichtingen per programma, zoals opgenomen in de toelichting op het overzicht van baten en lasten in uw jaarrekening.

Meerjarenperspectief

De gemeente heeft een sluitende begroting voor de jaren 2023 t/m 2025.

Financiële positie

Weerstandsvermogen en financiële kengetallen

De analyse van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Vanuit onze controlerende rol dienen wij vast te stellen of het jaarverslag (en dus deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiële onjuistheden bevat. De kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden gezien.

Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden gemaakt van de financiële positie van de gemeente. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van een sterke of zwakke financiële positie. De financiële kengetallen geven, met de inherente beperkingen hierbij, inzicht in (de ontwikkeling) uw financiële positie, mede in relatie tot de landelijke benchmark.

Hieronder hebben wij de ontwikkelingen in uw kengetallen en een relatie naar de landelijke ontwikkelingen weergegeven:

Het kengetal schuldquote is verbeterd ten opzichte van voorgaand jaar (van 20% naar 15%).

De solvabiliteit is gelijk aan voorgaand jaar. De VNG hanteert een signaalwaarde als de solvabiliteit onder de 20% komt. Op basis van de schuldquote en de solvabiliteit constateren wij dat de gemeente Nieuwkoop financieel gezond is en beduidend beter scoort dan het landelijk gemiddelde.

Het kengetal grondexploitatie geeft weer hoe de waarde van de in exploitatie genomen gronden zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. Belastingcapaciteit: de lastendruk in de gemeente Nieuwkoop ten opzichte van het landelijk gemiddelde bedraagt 116%.

Op basis van het kengetal "structurele exploitatieruimte" blijkt dat er voldoende structurele begrotingsruimte is om tekorten of extra lasten binnen de huidige begroting op te vangen.

Kengetallen	Gemeente		Landelijk	
	2022	2021	2022*	2021
Netto schuldquote	15	20	74	47
Netto schuldquote gecorrigeerd	9	14	68	41
Solvabiliteit	51	48	30	36
Grondexploitaties	46	44	7	8
Belastingcapaciteit	116	119	105	103
Structurele exploitatieruimte	5	3	0	3

* Op basis van de begroting 2022

Financiële positie

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing" in het jaarverslag is een toelichting opgenomen op de weerstandscapaciteit van de gemeente. Op basis van de inventarisatie van de geïdentificeerde risico's, waarbij rekening wordt gehouden met kans op voordoen en financiële impact, wordt berekend welk bedrag benodigd is ter dekking van de geïdentificeerde risico's. Hierbij wordt verondersteld dat alle risico's zich nooit tegelijk voordoen. Wij kunnen ons vinden in dit uitgangspunt.

Hieronder is het verloop over de afgelopen 3 jaar weergegeven inclusief een kwalificatie van de weerstandsratio. De weerstandscapaciteit is voornamelijk opgebouwd vanuit de algemene reserve. De weerstandsratio kwalificeert als "uitstekend".

De grootste door uw gemeente geïdentificeerde risico zijn:

- Risico's met betrekking tot grondexploitatie (€ 5,3 miljoen)
- Verlaging van de uitkering gemeentefonds (€ 0,7 miljoen)
- Risico's als gevolg van toename van de kosten jeugdwet (€ 0,5 miljoen)

(bedragen * EUR 1 mio)	2022	2021	2020	Weerstandsratio	Betekenis
Weerstandscapaciteit	€ 34,7	€ 28,4	€ 29,1	≥ 2.0	Uitstekend
Risico's	€ 7,9	€ 12,6	€ 16,6	$1.4 < 2.0$	Ruim voldoende
Weerstandsratio	4,4	2,3	1,8	$1.0 < 1.4$	Voldoende
				$0.8 < 1.0$	Matig
				$0.6 < 0.8$	Onvoldoende
				< 0.6	Ruim onvoldoende

Bevindingen interne beheersing

Bevindingen interne beheersing

Algemeen

Naar aanleiding van onze tussentijdse controle over 2022 hebben wij op 23 november 2022 een management letter uitgebracht. Onze doelstelling van deze controle is om een beeld te krijgen of de interne beheersingsomgeving en de daarin opgenomen maatregelen van interne controle toereikend zijn in het kader van onze opdracht tot de controle van de jaarrekening van uw gemeente. Dit beeld is in belangrijke mate bepalend voor onze risico-inschatting en hiermee voor de omvang en diepgang van onze werkzaamheden die wij bij de jaarrekeningcontrole moeten uitvoeren teneinde de gewenste zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening géén materiële fouten bevat. Uit onze risico-inschatting komen een aantal risicogebieden naar voren die een verhoogd risico met zich meebrengen op een materiële fout in uw jaarrekening. De belangrijkste risico's / kernpunten zijn op pagina 8 weergegeven.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

Wij rapporteren onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in dit verslag. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de accountantscontrole van de jaarrekening niet specifiek is gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. De jaarrekeningcontrole heeft geen tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht. Voor verdere bevindingen ten aanzien van uw IT-omgeving verwijzen wij naar hoofdstuk 'Bevindingen IT-beheersing'.

Bevindingen interne beheersing

Fraude en naleving wet- en regelgeving

Het college is primair verantwoordelijk voor het voorkomen van fraude, het naleven van wet- en regelgeving en voor een cultuur van eerlijkheid en integriteit en dient zowel preventieve als repressieve beheersingsmaatregelen te nemen om de kans op fraude en overtreding van wet- en regelgeving zo veel mogelijk te beperken. De Raad is verantwoordelijk voor het toezicht op het college in de uitvoering van deze taken

Voor het uitoefenen van deze verantwoordelijkheid maakt het management gebruik van diverse beheersingsmaatregelen, zoals interne richtlijnen en gedragscodes, controle technische functiescheiding en periodieke rapportages over financiën.

Ten behoeve van onze jaarrekeningcontrole identificeren wij de risico's met betrekking tot fraude en overtreding van wet- en regelgeving en beoordelen wij de interne beheersings-maatregelen die gericht zijn op het voorkomen en signaleren van (materiële) fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. Voor zover relevant voor onze controle voeren wij gegevensgerichte controlewerkzaamheden uit. Onze controle is echter niet specifiek gericht op het signaleren van fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving.

Wij hebben als onderdeel van de jaarrekeningcontrole 2022 uw inschatting inzake frauderisico's met betrekking tot uw organisatie besproken. Deze bespreking komt ook voort uit onze verplichte rapportage van de accountant over de uitkomsten van onze werkzaamheden met betrekking tot de ingeschatte frauderisico's in de controleverklaring.

Fraudebeheersing en onze observaties

Om bestuurders en toezichthouders houvast te bieden heeft het NBA in februari 2022 de brochure "Frauderisicobeheersing" uitgebracht. Wij adviseren u om kennis te nemen van de 11 aanbevelingen die hierin zijn gedaan.

Onderzoek laat zien dat het grootste deel van de fraudegevallen door middel van een 'tip' aan het licht komt. Dit maakt het belang van een fraudemeldpunt en klokkenluidersregeling groot. Wij zijn van mening dat uw organisatie nog stappen kan zetten met betrekking tot de inrichting van en communicatie over een dergelijk fraudemeldpunt waarbij een veilige omgeving, bescherming en anonimiteit van de melder belangrijke voorwaarden zijn.

In het kader van onze controle hebben wij geen bevindingen te melden met betrekking tot de naleving van wet- en regelgeving.

Wij hebben geconstateerd dat u geen formeel proces heeft geïmplementeerd inzake het periodiek uitvoeren van een frauderisico-analyse. Hierdoor bent u mogelijk niet in staat om fraude tijdig te detecteren dan wel te voorkomen. Wij adviseren u dan ook om het fraude risico-beheersingsproces te formaliseren en in te bedden in uw periodieke rapportage cyclus. Hierbij adviseren wij u ook om een 'fraude response plan' op te stellen, zodat u bij een vermoeden tot fraude bij uw organisatie tijdig kan anticiperen om mogelijke schade (financieel als reputatie) zo veel mogelijk te beperken.

Op pagina 9 hebben wij een nadere toelichting gegeven over de verplichting om in onze controleverklaring te rapporteren over fraude.

Bevindingen interne beheersing

Naleving wet- en regelgeving en overige

Wij informeren de gemeenteraad over illegale handelingen waarbij het hoger kader is betrokken en over fraude en illegale handelingen (of deze nu door het hoger kader of door andere werknemers zijn veroorzaakt) die een onjuistheid van materieel belang in de jaarrekening tot gevolg hebben. Gedurende de controle zijn geen significante punten gesignaleerd ten aanzien van feitelijke of vermoedelijke niet-nakoming van wet- en regelgeving, voor zover deze van belang worden geacht voor de mate waarin de gemeenteraad in staat is haar taken te vervullen.

Corruptie en omkopingsrisico's

Uw gemeente maakt onderdeel uit van de overheidssector waarin corruptie vaker dan bij andere sectoren voorkomt. Dit komt onder andere omdat veel transacties met een relatief grote omvang plaatsvinden, de transparantie over marktprijzen niet in alle gevallen voldoende is om te beoordelen en frequent zaken gedaan wordt met andere corruptiegevoelige sectoren (vastgoed, constructie, infrastructuur et cetera). Hierdoor hebben wij dit als aandachtspunt in onze controle meegenomen.

Corruptie is een wereldwijd probleem waarbij het uw verantwoordelijkheid is om corruptie binnen uw gemeente te voorkomen. Onze beroepsregels zijn in de praktijkhandreiking "Corruptie, werkzaamheden van de accountant" verder aangescherpt, hetgeen tot aanvullende werkzaamheden heeft geleid.

Wij hebben de volgende werkzaamheden verricht om eventuele effecten van dit risico ten behoeve van onze controle van de jaarrekening te mitigeren:

- Detailcontrole op de inkopen en aanbestedingen om vast te stellen dat alle inkopen conform de geldende Europese aanbestedingsregels en de Aanbestedingswet 2012 zijn aanbesteed.
- Door middel van een steekproef vaststellen of voor alle inkopen welke in rekening zijn gebracht aan de gemeente ook een prestatie is geleverd door de tegenpartij.
- Door middel van een steekproef vaststellen of bij alle materiële grondaankopen en –verkoop door de gemeente vastgestelde procedures in materiële zin zijn gevolgd.
- Door middel van een steekproef vaststellen of alle verstrekte subsidies in overeenstemming met de geldende interne wet- en regelgeving zijn verstrekt.

Uit bovenstaande werkzaamheden zijn geen bevindingen voortgekomen.

Bevindingen IT-beheersing

Bevindingen IT-beheersing

Algemeen

IT General Controls

Veel handelingen die binnen organisaties plaatsvinden, worden geregistreerd door middel van automatisering. Daarbij zijn diverse interne beheersingsmaatregelen steeds vaker geautomatiseerd in softwarepakketten. Wij onderzoeken daarom de beheersing van uw IT omgeving en rapporteren daarover in deze management letter.

Op basis van de door ons uitgevoerde werkzaamheden gedurende Q2 2023 hebben wij onze inschatting van de kwaliteit van uw IT systeem en/of applicaties opgenomen. Hierbij hebben wij de volgende onderverdeling gemaakt om de kwaliteit weer te geven:

- Benodigd, verbetering op (korte) termijn
- Adviespunt, verdere aanscherping mogelijk
- Op dit moment voldoende

Bij het uitvoeren van onze werkzaamheden hebben wij gekeken naar de algemene onderwerpen rondom de beheersing van uw IT omgeving zoals in de tabel rechts opgenomen. Op de navolgende pagina's zullen wij onze bevindingen rapporteren.

Onderwerp	Onderwerp
 Toegangs-beveiliging	Bij het toetsen van 'toegangsbeveiliging' wordt onderzocht of de inrichting van de IT-omgeving de authenticiteit van de gebruiker van een gebruikersaccount borgt. Vervolgens onderzoeken wij de mogelijkheden voor het 'steunen' op autorisaties en de processen rondom het verstrekken, muteren en ontnemen van autorisaties binnen de omgeving. Wanneer de randvoorwaarden hiervoor voldoende aanwezig zijn, kunnen wij in de controle gebruik maken van ingerichte functiescheiding in het systeem.
 Wijzigings-beheer	Bij het doorvoeren van wijzigingen in software-omgevingen kunnen risico's ontstaan voor de bedrijfsvoering van uw organisatie. Wij verwachten daarom dat er een vaste werkwijze is ingericht voor het doorvoeren van wijzigingen in de functionaliteiten van de applicatie. Daarnaast verwachten wij dat er gebruik wordt gemaakt van een test- en productie-omgeving.
 Continuïteits-maatregelen en beveiliging	Onder de noemer continuïteit en beveiliging krijgen wij inzicht in uw beheersing van risico's gericht op continuïteit van uw bedrijfsvoering. Hierbij kan discontinuïteit worden veroorzaakt door menselijk of technisch falen, maar ook door interne of externe kwaadwillenden. Voor continuïteit zijn met name het punt in de tijd aan tot waar u gegevens bij discontinuïteit kunt herstellen en de tijd die het kost om tot een normale bedrijfsvoering te komen bij discontinuïteit van belang. Hiernaast schatten wij uw beheersing van cyberrisico's in.
 Adviespunten zonder directe impact	Adviespunten zonder directe impact Gegeven de omvang van uw organisatie en de mate waarin de IT-beheersingsomgeving invloed heeft op de bedrijfsvoering binnen de organisatie, zijn wij met u overeengekomen dat wij over de volgende onderwerpen wel analyseren in kader van onze controle, maar niet rapporteren: <ul style="list-style-type: none">▪ IT-beleid;▪ Verantwoordelijkheden en regiefunctie;▪ Procedure beheersing van incidenten;▪ Uitvoering procedures beheersingsmaatregelen IT (reproduceerbare beheersing van o.a. toegangsbeveiliging en wijzigingsbeheer). Overigens hebben wij omtrent deze onderwerpen geen bevindingen geconstateerd die significante impact hebben voor de jaarrekeningcontrole.

Bevindingen IT-beheersing

Toegangsbeveiliging en wijzigingsbeheer

De conclusies die wij op basis van onze werkzaamheden trekken over de algemene inrichting van IT bij uw organisatie, delen wij op deze pagina met u.

Authenticatie

Door middel van authenticatie wordt geborgd dat een gebruiker zichzelf kan identificeren binnen een geautomatiseerde omgeving. Kort gezegd: de gebruiker toont aan dat hij/zij inlogt met een eigen persoonsgebonden account en daarmee is wie hij/zij claimt te zijn. Wij scharen onder dit onderwerp m.n. de wachtwoordvereisten.

Autorisatie

Op het gebied van autorisatie zijn verschillende vormen van diepgang te definiëren. Wat wij onderzoeken en aan u rapporteren als het gaat om de randvoorwaarden rondom autorisatie, zijn de rechten die de mogelijkheid bieden om autorisatiestructuren te wijzigen en of deze rechten belegd zijn bij functionarissen met een onafhankelijke positie ten opzichte van de jaarrekening. Dit geldt voor zowel voor rechten op applicatie- als database-niveau voor applicaties in scope van onze controle. Daarnaast is een effectieve vaste werkwijze voor het toekennen van rechten noodzakelijk om gedurende een periode te kunnen steunen op het feit dat rechten adequaat beperkt zijn.

Wijzigingsbeheer

Bij het doorvoeren van wijzigingen in software-omgevingen ontstaan risico's voor de bedrijfsvoering van uw organisatie. Wij verwachten daarom dat het proces voor wijzigingen een proces doorloopt, waarmee de risico's die gelopen worden, zijn ingeschat, worden geadresseerd en dat hierop maatregelen genomen worden.

Authenticatie

Autorisatie

Wijzigingsbeheer

Omgeving

Netwerk

Authenticatie

Gebruikers worden middels een vaste werkwijze aangemaakt binnen de Active Directory (AD). De ingestelde wachtwoordinstellingen zijn van voldoende niveau om de authenticatie van een gebruiker van een gebruikersaccount te borgen.

Autorisatie

De hoge rechten in de Windows Active Directory (AD) zijn beperkt tot de externe leverancier PQR en service accounts. Hiermee zijn deze rechten belegd bij onafhankelijke functionarissen. Echter zijn er beperkt tot geen zichtbare procedures om de adequate inrichting van rechten en rollen binnen de Active Directory gedurende de gehele controleperiode te borgen.

Gevolgen bevindingen netwerk voor de jaarrekeningcontrole

Geen impact, in de controle wordt niet gesteund op autorisaties op het netwerk.

Bevindingen IT-beheersing

Toegangsbeveiliging en wijzigingsbeheer

De conclusies die wij op basis van onze werkzaamheden trekken over de algemene inrichting van IT bij uw organisatie, delen wij op deze pagina met u.

Authenticatie

Door middel van authenticatie wordt geborgd dat een gebruiker zichzelf kan identificeren binnen een geautomatiseerde omgeving. Kort gezegd: de gebruiker toont aan dat hij/zij inlogt met een eigen persoonsgebonden account en daarmee is wie hij/zij claimt te zijn. Wij scharen onder dit onderwerp m.n. de wachtwoordvereisten.

Autorisatie

Op het gebied van autorisatie zijn verschillende vormen van diepgang te definiëren. Wat wij onderzoeken en aan u rapporteren als het gaat om de randvoorwaarden rondom autorisatie, zijn de rechten die de mogelijkheid bieden om autorisatiestructuren te wijzigen en of deze rechten belegd zijn bij functionarissen met een onafhankelijke positie ten opzichte van de jaarrekening. Dit geldt voor zowel voor rechten op applicatie- als database-niveau voor applicaties in scope van onze controle. Daarnaast is een effectieve vaste werkwijze voor het toekennen van rechten noodzakelijk om gedurende een periode te kunnen steunen op het feit dat rechten adequaat beperkt zijn.

Wijzigingsbeheer

Bij het doorvoeren van wijzigingen in software-omgevingen ontstaan risico's voor de bedrijfsvoering van uw organisatie. Wij verwachten daarom dat het proces voor wijzigingen een proces doorloopt, waarmee de risico's die gelopen worden, zijn ingeschat, worden geadresseerd en dat hierop maatregelen genomen worden.

Authenticatie

Autorisatie

Wijzigingsbeheer

Omgeving

Unit4 Financials

Authenticatie

Gedurende de controle periode is de manier van inloggen in de applicatie gewijzigd. Voor zowel de inlogmethode middels een username met password als de Single Sign-on koppeling beoordelen wij dat authenticatie voldoende geborgd is.

Autorisatie

In de basis zijn de rechten in de applicatie Unit4 Financials beperkt tot standaard accounts en service accounts. Hiermee de rechten in de basis belegd bij onafhankelijke functionarissen. Echter zijn er beperkt tot geen zichtbare procedures om de adequate inrichting van rechten en rollen binnen de applicatie gedurende de gehele controleperiode te borgen.

Wijzigingsbeheer

Er zijn geen indicaties dat er gedurende 2022 wijzigingen in productie zijn genomen met impact op de betrouwbare gegevensverwerking van de applicatie. De procedure kan worden aangescherpt door de impact van de wijziging aan de hand van bijvoorbeeld release notes te beoordelen.

Gevolgen bevindingen applicatie voor de jaarrekeningcontrole

In de controle kan niet gesteund worden op autorisaties.

Bevindingen IT-beheersing

Toegangsbeveiliging en wijzigingsbeheer

De conclusies die wij op basis van onze werkzaamheden trekken over de algemene inrichting van IT bij uw organisatie, delen wij op deze pagina met u.

Authenticatie

Door middel van authenticatie wordt geborgd dat een gebruiker zichzelf kan identificeren binnen een geautomatiseerde omgeving. Kort gezegd: de gebruiker toont aan dat hij/zij inlogt met een eigen persoonsgebonden account en daarmee is wie hij/zij claimt te zijn. Wij scharen onder dit onderwerp m.n. de wachtwoordvereisten.

Autorisatie

Op het gebied van autorisatie zijn verschillende vormen van diepgang te definiëren. Wat wij onderzoeken en aan u rapporteren als het gaat om de randvoorwaarden rondom autorisatie, zijn de rechten die de mogelijkheid bieden om autorisatiestructuren te wijzigen en of deze rechten belegd zijn bij functionarissen met een onafhankelijke positie ten opzichte van de jaarrekening. Dit geldt voor zowel voor rechten op applicatie- als database-niveau voor applicaties in scope van onze controle. Daarnaast is een effectieve vaste werkwijze voor het toekennen van rechten noodzakelijk om gedurende een periode te kunnen steunen op het feit dat rechten adequaat beperkt zijn.

Wijzigingsbeheer

Bij het doorvoeren van wijzigingen in software-omgevingen ontstaan risico's voor de bedrijfsvoering van uw organisatie. Wij verwachten daarom dat het proces voor wijzigingen een proces doorloopt, waarmee de risico's die gelopen worden, zijn ingeschat, worden geadresseerd en dat hierop maatregelen genomen worden.

Authenticatie

Autorisatie

Wijzigingsbeheer

Omgeving

ZorgNed

Authenticatie

Gebruikers worden middels een vaste werkwijze aangemaakt binnen de applicatie ZorgNed. De ingestelde authenticatie vereisten zijn van voldoende niveau om de authenticatie van een gebruiker van een gebruikersaccount te borgen.

Autorisatie

De hoge rechten in de applicatie ZorgNed zijn beperkt tot onafhankelijke functionarissen en service accounts. Echter zijn er beperkt tot geen zichtbare procedures om de adequate inrichting van rechten en rollen binnen de applicatie gedurende de gehele controleperiode te borgen.

Wijzigingsbeheer

Er zijn geen indicaties dat er gedurende 2022 wijzigingen in productie zijn genomen met impact op de betrouwbare gegevensverwerking van de applicatie. De procedure kan worden aangescherpt door de impact van de wijziging aan de hand van bijvoorbeeld release notes te beoordelen.

Gevolgen bevindingen applicatie voor de jaarrekeningcontrole

In de controle kan niet gesteund worden op autorisaties.

Bevindingen IT-beheersing

Regiefunctie, continuïteitsmaatregelen en beveiliging

Let op: de onderwerpen volgen uit interviews en hierop zijn door ons over het algemeen geen testwerkzaamheden uitgevoerd om vast te stellen dat de IT-omgeving is ingericht zoals ons voorgesteld is. Dit beperkt de zekerheid die u kunt ontleen aan de door ons beschreven aandachtspunten.

Verantwoordelijkheden en regiefunctie

Wij verwachten dat binnen uw organisatie duidelijke afspraken zijn gemaakt ten aanzien van verantwoordelijkheden over uitvoering op het gebied van IT. We hebben waargenomen dat dit het geval is.

Uitbesteding van IT-diensten houdt in dat er regie moet worden gevoerd over de wijze waarop uitbesteding door de externe IT-dienstverlener. U hebt aangegeven invulling te geven aan de regiefunctie door periodiek gesprekken met uw belangrijkste leveranciers te voeren. Deze gesprekken voert u onder andere aan de hand van service level reports.

Continuïteitsmaatregelen

Recovery Point objective (RPO): De RPO is het punt in de tijd tot waar men minimaal de gegevens moet kunnen herstellen. Het is dus de acceptabele hoeveelheid aan dataverlies uitgedrukt in tijd.

Back-ups: ten aanzien van de kantooromgeving en applicaties worden periodiek back-ups gemaakt door de externe IT dienstverleners.

Recovery Time Objective (RTO): Een RTO is de tijd waarna een proces/middel na een onderbreking moet teruggebracht zijn op een aanvaardbaar niveau, om een onacceptabele impact op de organisatie te vermijden.
Recovery: Ten aanzien van recovery zijn afspraken overeengekomen met de externe IT dienstverlener.

Uitwijk: Ten aanzien van uitwijk zijn afspraken overeengekomen met de externe IT dienstverlener.

Beveiliging

Beveiliging

De beveiliging van de IT-omgeving delen wij op in verschillende aspecten, welke wij hieronder hebben weergegeven.

Fysieke beveiliging: De ruimtes waar zich IT gerelateerde faciliteiten bevinden zijn niet toegankelijk voor onbevoegden.

Remote access: Voor het vanaf een externe locatie inloggen op het netwerk of in de applicaties is een extra beveiligingsmaatregel in de vorm van two-factor authenticatie actief.

Preventie: Een firewall en virusscanner is aanwezig en wordt actief beheerd door uw leverancier.

Monitoring: Er is vernomen dat de afgelopen periode stappen zijn gezet ten aanzien van monitoring en detectie.

Overige onderwerpen

Overige onderwerpen

Wet versterking decentrale rekenkamers

Met ingang van 1 januari 2023 is voor gemeenten en provincies de wet versterking decentrale rekenkamers in werking getreden. Deze wet is op 31 mei jl. met een ruime meerderheid in de Tweede Kamer aangenomen en op 27 september jl. door de Eerste Kamer als hamerstuk aanvaard.

Zodra de wet in werking treedt per 1 januari 2023 behoudt een verordening die een rekenkamerfunctie regelt (en de benoemingen op die basis) gedurende een jaar haar rechtskracht, dus tot 1 januari 2024. Daarvoor is in de wet versterking decentrale rekenkamers overgangsrecht getroffen. Dit geeft de gemeenteraad gedurende een jaar de gelegenheid om op basis van de nieuwe wet een onafhankelijke rekenkamer (zelfstandig of gemeenschappelijk) in te stellen, de leden te benoemen en de oude verordening in te trekken. Uiterlijk op 1 januari 2024 zal dus in alle gemeenten een onafhankelijke rekenkamer moeten zijn ingesteld, inclusief de benoeming van leden. Raadsleden die de rekenkamerfunctie uitoefenen, verliezen na intrekking van de verordening dan wel uiterlijk een jaar na de inwerkingtreding van het wetsvoorstel van rechtswege het lidmaatschap van de rekenkamerfunctie. Ook de externe commissieleden van de rekenkamerfunctie houden dan van rechtswege op lid van de rekenkamerfunctie te zijn. Zij kunnen dan -desgewenst- conform de wet voor 6 jaar benoemd worden in de onafhankelijke rekenkamer.

Sustainability

De Europese Unie heeft één doel, en dat is de gezondheid en het welzijn van de mens verbeteren, door Europa klimaatneutraal te maken en onze natuurlijke habitat te beschermen.

Met een pakket aan maatregelen, de actieplannen die voortvloeien uit de EU Green Deal, beoogt Europa een transitie naar een duurzame en klimaat-neutrale economie. Onder het motto 'No one will be left behind' raken deze maatregelen alle sectoren. Dit vereist integrale verankering van sustainability in bedrijfsvoering en besluitvorming.

Europa vaart een andere koers: vrijblijvendheid is voorbij

Na ruim twee jaar werk en onderhandelingen heeft het Europese Parlement in november 2022 de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) aangenomen en inmiddels is deze goedgekeurd door de Europese Raad. De CSRD-rapportage bevat ten minste de volgende informatie:

- Business model en de integratie van sustainability daarin.
- Borging van sustainability in bedrijfsvoering en besluitvorming.
- Strategie en langetermijndoelstellingen die bijdragen aan een duurzame en klimaat neutrale economie.
- Impacts (positief en negatief) van uw organisatie op de maatschappij.
- Risico's en kansen gerelateerd aan klimaat verandering voor uw business model en uw waardeketen.
- Zorgplicht waardeketen (o.a. mensenrechten en milieu-effecten).

De CSRD-rapportage verantwoording zijn vereist voor elke grote onderneming vanaf boekjaar 2025. De verwachting is dat deze richtlijnen niet verplicht zullen zijn voor lokale overheden. Op basis van een voortrekkersrol / voorbeeldfunctie van overheidsorganisatie inzake sustainability wordt echter wel verwacht dat er in de komende jaren steeds meer vrijwillig over dit onderwerp zal worden gerapporteerd. Wij adviseren u om dit onderwerp met uw raad te bespreken en de reikwijdte en informatieverschaffing inzake sustainability rapportage af te stemmen en uw registratie hierop voor te bereiden.

Overige onderwerpen

Publieke Managementletter 'Scherp op fraude'

In december 2022 heeft de NBA de Publieke Managementletter 'Scherp op fraude' uitgebracht. Het voorkomen, opsporen en bestrijden van fraude in organisaties is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle betrokkenen. In de PML 'Scherp op Fraude' staan vijf signalen, ieder voorzien van aanbevelingen voor de diverse spelers in de keten, zoals bestuurders, toezichthouders en accountants. Deze signalen zijn:

- Slecht voorbeeld doet slecht volgen.
- Frauderisicoanalyse door het bestuur of directie ontbreekt.
- Meldingen van misstanden verdienen aandacht.
- Fraude overvalt organisaties.
- De accountant is onvoldoende professioneel-kritisch.

De PML is daarmee ook voor u relevant en het is nuttig om hier kennis van te nemen. Fraude is en blijft een belangrijk onderwerp voor ondernemingen en voor onze controle. Op de website van de NBA is de PML te downloaden.

<https://www.nba.nl/globalassets/documenten/bijlagen-nieuwsberichten/2022/scherp-op-fraude.pdf>

Eerder verschenen PML's zijn beschikbaar op: <https://www.nba.nl/themas/kennis-delen-en-pml/publieke-managementletters/>

Bijlagen

Bijlage A – SiSa-bijlage

Het is volgens de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022 voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli 2023 elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Nummer	Specifieke uitkering	Fout, onzekerheid of formele onrechtmatigheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
A12B	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen (SiSa tussen medeoverheden)			
A13	Regeling specifieke uitkering naleving controle coronatoegangsbewijzen			
A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne			
B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden toeslagenproblematiek			
C43	Regeling reductie energiegebruik woningen			
C55	Aanpak energiearmoede			
C62	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen			
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)			
D14	Specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertraging			
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2022			
G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2022			

Strekking controleverklaring rechtmatigheid:	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid:	Goedkeurend

Bijlage A – SiSa-bijlage

Het is volgens de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022 voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli 2023 elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Nummer	Specifieke uitkering	Fout, onzekerheid of formele onrechtmatigheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2022	Zie volgende pagina		
G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2022			
G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire			
G13	Regeling specifieke uitkering onderwijsroute			
H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport			
H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022			
H16	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden			

Strekking controleverklaring rechtmatigheid:	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid:	Goedkeurend

Bijlage A – SiSa-bijlage (vervolg - Tozo)

Het is volgens de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022 voorgeschreven dat wij de geconstateerde fouten en onzekerheden per regeling rapporteren door middel van onderstaande verplichte tabel. Deze tabel dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli 2023 elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

Nummer	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen			
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen			
G4	Tozo 2			
G4	Tozo 3			
G4	Tozo 4			
G4	Tozo 5			
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T			
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T			

Strekking controleverklaring rechtmatigheid:	goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid:	goedkeurend

Bijlage B – Ongecorrigeerde controleverschillen

De hieronder opgenomen tabel met ongecorrigeerde controleverschillen is verstrekt aan het college en is als bijlage bij de Bevestiging bij de jaarrekening gevoegd. De geconstateerde fouten ten aanzien van getrouwheid en rechtmatigheid en onzekerheden zijn lager dan de door u vastgestelde controletolerantie van 1% respectievelijk 3% van de totale lasten. Positieve bedragen hebben een positief effect op het resultaat, een bedrag tussen haakjes heeft een negatief effect op het resultaat. Rechtmatigheidsfouten kunnen niet gesaldeerd worden.

Fouten

Aard van de controleverschillen (x € 1.000)	Getrouwheid	Rechtmatigheid
EU Aanbestedingsrechtmatigheid		843
Totaal ongecorrigeerde controleverschillen	0	843
Effect niet gecorrigeerde controleverschillen voorgaande jaarrekening		n.v.t.
Totaal	0	843

Onzekerheden

Aard van de controleverschillen (x € 1.000)	Getrouwheid	Rechtmatigheid
Prestatielevering Jeugd	68	68
Totaal onzekerheden	68	68

Bijlage C – Controleaanpak

Controleaanpak en uitvoering

Wij voeren onze controle uit met een mix van systeem- en gegevensgerichte werkzaamheden en een mix van vaste teamleden en ingeschakelde experts.

Daarnaast beschikken wij als organisatie over verschillende kwaliteitsborgingsmaatregelen. Dit geheel tezamen leidt tot een kwalitatief goede controle. In dit verslag is voor elk bijzonder aandachtsgebied in onze controle terug te lezen wat de kernpunten in onze controle zijn geweest die hebben bijgedragen aan de kwaliteit in onze controle. Daarnaast gaan wij in de volgende paragrafen van deze bijlage nog nader in op de samenwerking met de andere accountants.

Onze controleaanpak is onder andere gericht op het in kaart brengen van de voor de jaarrekening van belang zijnde risico's. Op basis van onze gesprekken met het management over de belangrijke financiële en operationele ontwikkelingen is een aantal punten met een verhoogd risico voor de jaarrekening 2022 onderkend, deze zijn weergegeven op pagina 8 van dit verslag.

Samenwerking met interne accountantsdienst/andere accountants

Voor de jaarrekening van de gemeente Nieuwkoop maken wij gebruik van diverse verbonden partijen/gemeenschappelijke regelingen en uitvoeringsorganisaties:

- Holland Rijnland voor de uitvoering van de jeugdwet.
- Samenwerkingsverband Vastgoedinformatie Heffing en Waardebepaling (SVHW) voor de heffing en inning van de gemeentelijke belastingen.
- Sociale Dienst Alphen aan de Rijn voor de uitvoering van de Participatiewet.
- Participe voor de uitvoering van de Wmo.

Inschakeling van interne / externe deskundigen

Wij hebben in het kader van onze controle geen gebruik gemaakt van externe deskundigen.

Bijlage D – Onafhankelijkheid

Bevestiging van onze onafhankelijkheid

Op grond van dit verslag zijn wij van mening dat wij in relatie tot uw organisatie, in overeenstemming met de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en artikel 24a van de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), onafhankelijk hebben gefunctioneerd en dat de objectiviteit van onze oordeelsvorming in het afgelopen jaar niet is aangetast.

Kwaliteitsborging

Baker Tilly heeft diverse organisatorische maatregelen getroffen om haar onafhankelijkheid en die van haar medewerkers te waarborgen. Deze maatregelen omvatten onder meer:

- Jaarlijkse bevestiging van onafhankelijkheid door partners, professionals en ondersteunende stafdiensten.
- Cliënt- en opdrachtacceptatieprocedures, waaronder een beoordeling of er sprake is van mogelijk conflicterende diensten.
- In- en extern kwaliteitsonderzoek.
- Twee registeraccountants betrokken bij wettelijke controleopdrachten.
- Reviews door partners die niet betrokken zijn bij de opdracht ter waarborging van een deugdelijk / deskundig oordeel.
- Een onafhankelijke kwaliteitsbeoordeling (OKB) op het dossier. Deze dient nog plaats te vinden.

Op deze controleopdracht zijn geen specifieke maatregelen getroffen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Schriftelijke bevestigingen

Wij hebben aan het management schriftelijke bevestigingen gevraagd in het kader van onze controle. Deze bevestigingen hebben betrekking op de verantwoordelijkheid van het management voor het opstellen van de jaarrekening, voor het volledig verantwoorden van transacties en voor het aan ons verschaffen van alle relevante informatie. Wij moeten de schriftelijke bevestiging van het management nog ontvangen.

Contactgegevens

drs. J.M.A. (John) Drost RA

Partner Audit

06 - 22 18 93 49

j.drost@bakertilly.nl

M.P.M. (Marc) Wijdoogen MSc. RA

Manager Audit

06 - 52 75 99 25

m.wijdoogen@bakertilly.nl

Kantoorgegevens:

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Entrada 303

Postbus 85745

1114AA Amsterdam

+31 (0)20 – 644 2840